

Milli-mənəvi dəyərlər

“...Azərbaycanda rus mədəniyyətinə, rus dilinə, rus millətindən olan vətəndaşlara necə qayğı ilə yanaşılırdı və yanaşılır. Zənnimcə, Azərbaycan məhz bu göstəricidə bütün MDB məkanında nümunədir və şübhəsiz, bu siyasət davam etdiriləcəkdir.”

*Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda görüşdə çıxışından
(7 fevral 2004-cü il)*

"Dahi Nizaminin əsərləri ölməzdir, dəyərlidir və bütün nəsillər üçün əhəmiyyətlidir. Bu əsərlər bizim üçün və gələcək nəsillər üçün daim ilham mənbəyi olacaqdır".

*Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin abidəsinin təntənəli açılış mərasimində nitqindən
(23 mart 2004-cü il)*

"Azərbaycanda təhsilin rus dilində aparıldığı bir dənə də olsun məktəbin bağlanmadığını deməyə, yəqin ki, ehtiyac yoxdur. Bu gün təhsilin rus dilində aparıldığı 400-dən çox məktəb var. Azərbaycanın, demək olar ki, bütün ali məktəblərində dərslər rus dilində də keçilir. Qəzetlər nəşr olunur, indi onların sayı Sovet İttifaqı dövründəkindən daha çoxdur".

*Birinci Azərbaycan-Rusiya İqtisadi Forumunda nitqindən
(6 aprel 2004-cü il)*

“Azərbaycanda milli azlıqlar var. Bütün başqa vətəndaşlar kimi, həmin azlıqların da öz hüquqları və öhdəlikləri var. Cəmiyyətimiz çox dözümlüdür. Etnik və dini tolerantlıq ölkəmizin əldə etdiyi ən yüksək nailiyyətlərdəndir. Bu, uğurlu inkişafın çox vacib amilidir.”

*Strasburqa səfəri çərçivəsində Avropa sarayında çıxışından
(29 aprel 2004-cü il)*

“Ölkəmiz bütün sahələrdə - dini sahədə də, etnik sahədə də dözümlülüyü ilə fərqlənir. Azərbaycan tarixində dini zəmində hər hansı münaqişə baş verdiyini xatırlaya bilmirəm. Xristianlar, müsəlmanlar, yəhudilər – onların hamısı ölkəmizdə sülh və həmrəylik şəraitində yaşayır.”

*Belçika Krallığına işgüzar səfər zamanı "Evronews" telekanalına müsahibəsindən
(18 may 2004-cü il)*

"Ölkəmizin daha bir nailiyyəti də Azərbaycanda olduqca güclü etnik və dini dözümlülüyün mövcudluğudur. Bu mənada bizdə keçmişdə heç vaxt heç bir problem olmamışdır. Azərbaycan çoxmillətli ölkədir və burada yaşayan bütün xalqlar, millətlər və etnik qruplar eyni məsuliyyət daşıyır və eyni hüquqlardan istifadə edirlər. Azərbaycandakı dini dözümlülük də yaxşı məlumdur və təqdirəlayiqdir. Bunlar da bizim gələcək inkişafımıza müsbət təsir edə biləcək amillərdir".

*Avropa Komissiyasında çıxışından
(18 may 2004-cü il)*

"Kitabi-Dədə Qorqud" Azərbaycan xalqının yaratdığı incilərdən biridir. Onun Azərbaycan xalqı və bütün Türk dünyası üçün qədim tarixi və böyük mənası var".

Brüsseldə Dədə Qorqud abidəsinin açılış mərasimində çıxışından
(20 may 2004-cü il)

"Azərbaycan cəmiyyəti tarixən və indi də etnik və dini tolerantlığı ilə səciyyələnibdir. Dini və etnik dözümlülük müasir Azərbaycanın ən böyük nailiyyətlərindən biridir. Beynəlxalq aləm də bu faktı tanıyır və alqışlayır.

...Yəhudi icması ölkəmizin inkişafına çoxlu töhfələr veribdir. Eləcə də müstəqillik uğrunda mübarizədə iştirak edibdir. Ermənistanla müharibə dövründə yəhudilərdən həlak olanlar var və onların xatirəsi bizim üçün çox əzizdir."

Kolumbiya Universitetində görüşdə çıxışından
(24 sentyabr 2004-cü il)

"Azərbaycanda ruslara münasibət həmişə son dərəcə xeyirxah olmuşdur. Bu gün də belədir. Azərbaycanda heç bir rus məktəbi bağlanmayıbdir. Azərbaycanda yaşayan hər hansı xalqlar barəsində heç vaxt ayrı-seçkilik siyasəti aparılmayıbdir. Deməliyəm ki, Azərbaycanın bütün dövlət ali məktəblərində rus dilində tədris şöbəsi var. Əgər sovet dövrünün statistikasına ilə müqayisə etsək, görürük ki, Azərbaycanda rus dilində çıxan qəzetlərin sayı bir neçə dəfə artmışdır."

Ümumrusiya Azərbaycan Kongresinin II qurultayında nitqindən
(19 oktyabr 2004-cü il)

"Sülh, təhlükəsizlik, cəmiyyətdə müxtəlif millətlər, müxtəlif etnik, dini icmalar arasında qarşılıqlı inam bizim ən çox dəyərləndirdiyimiz bir nemətdir. Biz bu neməti qoruyuruq, bunun olması ölkədə xüsusi ab-hava yaradır".

Londonda "Azərbaycanda ticarət və sərmayə" mövzusunda konfransda nitqindən
(14 dekabr 2004-cü il)

"Azərbaycan qadını ölkəmizdə sülhün və əmin-amanlığın qorunub saxlanması naminə əzmkarlıq göstərir, vətəndaş həmrəyliyi və dövlətçiliyimizin daha da gücləndirilməsi, milli-mənəvi dəyərlərin daim yaşadılması və mədəniyyətimizin inkişaf etdirilməsi üçün var qüvvəsini səfərbər edir".

8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrikindən
(8 mart 2005-ci il)

"Novruz bayramı Azərbaycan xalqının qəlbində həmişə yaşamışdır. Azərbaycan xalqı bu bayramı əsrlər boyu yaşatmışdır. Ancaq yalnız Azərbaycan xalqı öz dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən sonra bu bayram ölkəmizdə dövlət bayramı kimi qeyd olunmağa başladı".

Novruz Bayramına həsr olunmuş Ümumxalq şənliyində nitqindən
(22 mart 2005-ci il)

"Azərbaycan xalqının, bizim hamımızın xüsusiyyətlərini qoruyub saxlamaq üçün, əlbəttə ki, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin böyük rolu olmuşdur. Əgər bunlar olmasaydı, əgər Azərbaycan xalqı öz tarixi köklərinə bağlı olmasaydı, bizim bugünkü taleyimiz başqa cür ola bilərdi. Məhz Azərbaycanın zəngin tarixi, mədəniyyəti, Azərbaycan dili bizi - Azərbaycan xalqının nümayəndələrini bu gün də öz keçmişimizə hörmətlə yanaşmağımıza imkan verir".

Şamaxıda Nəsiminin heykəlinin açılış mərasimində nitqindən
(27 aprel 2005-ci il)

"Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir, ölkədir. Bu, bizim gücümüzdür. Millətlərin müxtəlifliyi, mədəniyyətlərin müxtəlifliyi bizi zənginləşdirir. Azərbaycanda millətlər arasında tam mənada qardaşlıq hökm sürür. Bu, bizim xoşbəxtliyimizdir, bizim sərvətimizdir və bizim siyasətimizdir."

***Heydər Əliyev bağında Qusar rayonunun sakinləri ilə görüşdə nitqindən
(28 iyul 2005-ci il)***

"...bizim təcrübəmiz öyrənilə bilər. Biz təcrübəmizi bölüşə bilərik ki, bütün millətlərin, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailədə necə yaşaya bilərlər. Biz ölkəmizdə heç vaxt heç kimi təqib etməmişik, heç vaxt öz iradəmizi məcburi qaydada digər etnik qruplara qəbul etdirməmişik".

***Tokio Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda çıxışından
(8 mart 2006-cı il)***

"Bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz Azərbaycan xalqını qorudu, möhkəmləndirdi. Biz buna sadıq. Eyni zamanda, biz dünyaya da açıq. Çünki hər bir mütərəqqi təcrübə Azərbaycanda da tətbiq olunmalıdır. Əlbəttə ki, bizim şəraitimizi nəzərə almaq şərtidir".

***Bakıda Novruz Bayramı münasibətilə ümumxalq şənliyində nitqindən
(22 mart 2006-cı il)***

"Azərbaycanın gücü də məhz ondan ibarətdir ki, biz çoxmillətli ölkəyik. Azərbaycanda müxtəlif xalqlar bir ailə kimi yaşayırlar. Azərbaycanın tarixində bu məsələ ilə bağlı heç vaxt problem olmamışdır, bu gün də yoxdur və gələcəkdə də olmayacaqdır. Çünki milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər bir insan, hər bir vətəndaş bizim üçün əzizdir, doğmadır və eyni hüquqa malikdir. Bu baxımdan Azərbaycan dünyada bir nümunə ölkə ola bilər."

***Balakən rayonu ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə nitqindən
(12 aprel 2006-cı il)***

"Bizim zəngin tarixi-mədəni irsimiz qorunub saxlanılır. Biz bu məsələyə də çox böyük diqqət göstərməliyik. Mən çox şadam ki, Şəki xanlarının sarayı artıq bərpa olunubdur. Bu, böyük hadisədir. Bu bölgədə - Şəkiddə və ətraf rayonlarda Azərbaycan mədəniyyətinin çox dəyərli abidələri vardır. Azərbaycanda bütün tarixi abidələr qorunub saxlanılır. Azərbaycanda dözümlülük var, tolerantlıq var. Bütün millətlərin nümayəndələri, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayır.

Dünən mən Qax rayonunda gürcü kilsəsinə baş çəkdim. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda rus kilsəsi fəaliyyət göstərir. Yəhudi sinaqoqu fəaliyyət göstərir. Bu yaxınlarda katolik kilsəsinin tikintisi başlanır. Azərbaycan bu baxımdan dünya üçün nümunə ola bilər və olmalıdır. Çünki Azərbaycanda milli, dini dözümlülük, tolerantlıq çox yüksək səviyyədədir".

***Şəki rayonu ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə nitqindən
(13 aprel 2006-cı il)***

"Dünyada muxtariyyətin çox gözəl nümunələri var. Onlar Avropada da var. Azərbaycanda milli azlıqların hüquqları qorunur. Monoetnik ölkə olan Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan çoxmillətli ölkədir. Bir çox milli azlıqlar, müxtəlif millətlərdən olan və fərqli dini baxışlara malik vətəndaşlar ölkəmizdə bir ailə kimi əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Etnik azlıq olmaq o demək deyil ki, həmin insanlar yaşadıkları torpağı ölkədən qoparıb, müstəqil dövlət yarada bilərlər. Ermənilər dünyanın bir çox ölkələrində yaşayırlar. Gəlin təsəvvür edək ki, əgər onlar yaşadıkları müxtəlif yerlərdə öz müqəddəratını tələb etməyə başlasalar, nələr baş verər?! Görün, dünyada nə qədər erməni dövləti yaranar?"

*NATO Parlament Assambleyasının yaz sessiyasında çıxışından
(30 may 2006-cı il)*

"İslam Konfransı Təşkilatı çərçivəsində çoxsaylı görüşlərdə həmişə bir məsələ də vurğulanıb ki, bəzi qüvvələr İslamı terrorla eyniləşdirmək istəyirlər. Buna qətiyyətlə yol vermək olmaz. İslamı terrorla eyniləşdirmək istəyən qüvvələr sadəcə olaraq, ya bilməyərək, yaxud da ki, qəsdən bizim dinimizə təcavüz etmiş olurlar. İslam dözümlülük dinidir, sülh dinidir, tolerantlıq dinidir. Biz bütün başqa dinlərin nümayəndələri ilə sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq istəyirik və buna nail olacağıq".

*Bakıda İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olan ölkələrin
Turizm Nazirlərinin V Konfransında nitqindən
(11 sentyabr 2006-cı il)*

"Azərbaycan İslam dünyasında öz yerini möhkəmləndirir. İslam bizim dinimizdir. 15 il müstəqillik dövründə islam dini azərbaycanlılara qayıtdı. Düzdür, bütün dövrlərdə, ən çətin dövrlərdə insanların qəlbində islam dini yaşamışdır. Ancaq biz müstəqil ölkə olandan sonra bütün milli, dini bayramlarımızı dövlət bayramları kimi qeyd etməyə başladığımız. O cümlədən müqəddəs Ramazan bayramı da dövlət bayramı kimi qeyd edilir..."

*Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin
müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə verdiyi iftar süfrəsində nitqindən
(20 oktyabr 2006-cı il)*

"Azərbaycanı dünyada tanıdan bizim ziyalılarımızdır - alimlərimiz, rəssamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır. Azərbaycanı bu insanlar tanıdırlar. Bu insanlar Azərbaycan cəmiyyətinin aparıcı təbəqəsidir, cəmiyyətin elitesidir. Bütün cəmiyyətlərin və ölkələrin inkişafı müəyyən bir qrup insanın fəaliyyəti ilə bağlıdır. İstər siyasi müstəvidə, istərsə də mədəniyyət, incəsənət sahəsində. Bəzi başqa ölkələrin tarixinə nəzər salanda görürük ki, kim yadda qalır. Şəxsiyyətlər yadda qalır. İqtisadi göstəricilər yadda qalmır. Yaxud da hansısa bir konkret xarakter daşıyan uğurlar yadda qalmır. İnsanlar yadda qalır, əməllər yadda qalır."

*Rəssamlar İttifaqının 65 illik yubileyi ilə əlaqədar tanınmış rəssamlarla görüşdə nitqindən
(27 dekabr 2006-cı il)*

"Azərbaycan uzun illər, onilliklər və əsrlər boyu dövlətçiliyindən məhrum olmuşdur. Biz digər imperiyaların və ölkələrin bir hissəsi idik. Məhz nə səbəbə görə biz milli özünəməxsusluğumuzu qoruyub saxlaya bildik? Azərbaycan hissəsi olduğu digər ölkələrin tərkibində niyə assimilyasiya olunmadı? Bu, yalnız tarixi irsimiz, tarixi köklərimiz, adət-ənənələrimiz, milli bayramlarımız, dilimiz və ədəbiyyatımız, poeziyamız sayəsində mümkün olmuşdur. Bütün bunlar özünəməxsusluğumuzu qorumağa imkan yaratdı və bu gün biz müstəqil ölkə kimi inkişaf edirik. Etnik, dini mənsubiyətindən asılı olmayaraq, bütün Azərbaycanın hər bir vətəndaşı eyni hüquqlara malikdir. Azərbaycandakı dözümlülük inkişafımızın əsas, vacib meyarlarından biridir."

*İordaniyaya rəsmi səfəri çərçivəsində İordaniya Universitetinin
fəxri doktoru adı verilməsi mərasimində nitqindən
(29 iyul 2007-ci il)*

"Ölkənin inkişafı həm intellektual potensial, həm tolerantlığın səviyyəsi, həm də ölkədə millətlərarası, dinlərarası həmrəyliyin səviyyəsi deməkdir. Bu, ölkənin əsas millətinə mənsub olmayan insanların özlərini nə dərəcədə rahat hiss etməsi deməkdir. İctimai-siyasi formasiyadan asılı olmayaraq, Azərbaycan üçün həmişə səciyyəvi olmuş, hamıya məlum olan müsbət beynəlmiləçilik ənənələri bütün bu istiqamətlərdə, indi də qorunub saxlanmışdır və daha da

artırılır. Beləliklə, bu, Azərbaycanın bütün vətəndaşlarına bizim ölkədə özlərini öz evində olduğu kimi, bir ailə kimi hiss etməyə imkan verir...”

*M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin
fəxri professoru adı verilməsi mərasimində nitqindən
(21 fevral 2008-ci il)*

“Novruz bayramı Azərbaycan xalqının ən əziz, ən sevimli bayramlarından biridir. Əsrlər boyu xalqımız bu bayramı qeyd etmişdir. Ancaq müstəqillik dövründə bu bayram rəsmi şəkildə qeyd olunur.”

*Bakıda Novruz bayramı münasibətilə ümumxalq şənliyində nitqindən
(20 mart 2008-ci il)*

“Ölkələrimiz arasında gələcək münasibətlərin əsasını, müstəqil Azərbaycan və müstəqil Rusiya şəraitində böyüyən və püxtələşən gələcək nəsillərin formalaşdıracağı münasibətlərin əsasını əlbəttə, humanitar sahə təşkil edəcəkdir. Hesab edirəm ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında bu istiqamətdə əməkdaşlıq başqa ölkələr üçün nümunə sayıla bilər.”

Azərbaycanda rus mədəniyyətinə, rus dilinə çox qayğıkeş münasibət bəsləyirlər. Cənubi Qafqazda ən böyük rus icması Azərbaycanda yaşayır və biz bunu regionda şəraitin tarixi inkişaf amili kimi qiymətləndiririk. Eyni zamanda, elə bir amil hesab edirik ki, müstəqillik əldə olunduqdan sonrakı 17 ildə ölkəmizdə elə vəziyyət yaranmışdır ki, burada yaşayan bütün millətlərin nümayəndələri özlərini rahat, sərbəst hiss edir, bir böyük ailə kimi dolanırlar. Ölkəmizdə millətlərarası sülh və konfessiyalararası dialoq bizim uğurlu inkişafımızın əsasıdır. Heç şübhəsiz ki, Qafqazda ən böyük icma və Azərbaycanda yaşayan icmalardan ən böyüyü olan rus icması bu baxımdan çox mühüm rol oynayır. Azərbaycanda rus teatri fəaliyyət göstərir, Moskva Dövlət Universitetinin filialı yaradılır, tədrisin rus dilində aparıldığı 300-dən çox məktəb var, rus dilində çoxsaylı, Sovet İttifaqı dövründə olduğundan daha çox qəzet çıxır.”

*Rusiya Federasiyasının Prezidenti Dmitri Medvedevin Azərbaycana
rəsmi səfəri çərçivəsində Ali qonağın şəərəfinə rəsmi qəbulda nitqindən
(3 iyul 2008-ci il).*

“Biz çox şadıq ki, Azərbaycanda bütün millətlər, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar, öz doğma vətəninə inkişafına töhfələrini verirlər. Bu, bizim böyük üstünlüyümüzdür, böyük sərvətimizdir. Azərbaycan çoxmillətli ölkədir, çoxkonfessiyalı ölkədir. Bizim təcrübəmiz, mən bunu tam qətiyyətlə deyirəm, bizim təcrübəmiz artıq başqa ölkələrdə öyrənilir, beynəlxalq təşkilatlarda diskussiyalar mövzusunda çevrilir və gələcəkdə əlbəttə ki, Azərbaycanın tolerantlıq məkanı kimi rolu dünya işlərində, dünyada gedən proseslərdə artacaqdır. Biz öz milli köklərimizə, dini köklərimizə qayıtmışıq. Azərbaycan xalqını, azərbaycanlıları bütün dövrlərdə, müstəqil olmadığımız dövrlərdə bir millət kimi qoruyub saxlayan bizim ənənələrimiz olubdur, milli mənəvi dəyərlərimiz olubdur, ana dilimiz olubdur, bizim dinimiz olubdur. Biz bütün başqa dinlərə hörmətlə yanaşırıq və hesab edirik ki, dünyada bütün dinlərə hörmətlə yanaşılmalıdır.”

*Bibiheybat ziyarətəgah kompleksinin əsaslı yenidənqurma və geniş tikinti
işlərindən sonra istifadəyə verilməsi mərasimində nitqindən
(12 iyul 2008-ci il).*

“Azərbaycanda millətlərarası münasibətlər öyrənilir, Azərbaycanda tolerantlıq, dözümlülük prinsipləri öyrənilir. Mən tam əminliklə deyə bilərəm ki, bütün bu istiqamətlərdə Azərbaycan başqa ölkələr üçün də nümunə ola bilər.”

*Yeni Azərbaycan Partiyasının IV qurultayında nitqindən
(2 avqust 2008-ci il)*

“Azərbaycanın çoxəsrlik tarixində burada müxtəlif xalqların nümayəndələri yaşamışdır. Azərbaycan indi də çoxmillətli, çoxkonfessiyalı dövlətdir. Biz bunu çox yüksək qiymətləndiririk. Mən tam əminəm ki, ölkəmizin, dövlətimizin uğurlu inkişafı məhz bu formatda mümkündür. Azərbaycanda milliyyətindən asılı olmayaraq, bütün vətəndaşların hüquqları eyni dərəcədə qorunur. Bu məsələdə dövlət siyasəti də çox həssas aparılır. Bu istiqamətdə hər hansı planlar, direktivlər qəbul etmək, göstərişlər vermək, şüarlar söyləmək olmaz.”

**“Rossiya” telekanalında “Formula vlasti” proqramına müsahibəsindən
(14 fevral 2009-cu il)**

“Azərbaycanda rus dilinə və rus mədəniyyətinə münasibət həmişə çox xeyirxah, çox səmimi olmuşdur və biz şadıq ki, bu, indi də davam edir. Xalqlarımız arasında münasibətlər ölkələrimiz arasında münasibətlərin ayrılmaz tərkib hissəsidir.”

**Rusiya Federasiyasına işgüzar səfəri zamanı mətbuat konfransında bəyanatından
(17 aprel 2009-cu il)**

“Ailə və uşaq problemləri çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Təsadüfi deyil ki, 2009-cu il Azərbaycanda “Uşaq ili” elan edilmişdir. Ailə dəyərləri xalqımız üçün həmişə çox doğma olub, çox əziz olub və deyə bilərəm ki, ailə dəyərləri, əslində, bizim milli dəyərlərimizdir. Azərbaycan dünya birliyinə inteqrasiya edir. Əlbəttə ki, dünyada gedən qloballaşma prosesləri bizdən də yan keçmir. Biz ümumbəşəri dəyərləri bölüşürük, ancaq bizim üçün əsas dəyərlər Azərbaycanın milli dəyərləridir. Bu baxımdan, əgər tarixə də nəzər salsaq görərik ki, xalqımızın yaşaması üçün, öz məniyyətini, qürurunu qoruması üçün ailə dəyərləri, milli dəyərlər əvəzolunmaz rol oynamışdır.”

**Nazirlər Kabinetinin 2009-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının
yekunlarına həsr olunmuş iclasında yekun nitqindən
(22 aprel 2009-cu il).**

“Mən birmənalı şəkildə deyə bilərəm ki, Heydər Əliyev Fondu mədəniyyət sahəsində və digər sahələrdə, ölkə həyatında önəmli bir amilə çevrilibdir və əminəm ki, Fondu bundan sonrakı fəaliyyətində də ümumbəşəri prinsipləri irəliyə aparacaqdır.”

**Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 86-cı
ildönümü və Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətə
başlamasının 5 illiyi münasibətilə təntənəli mərasimdə nitqindən
(10 may 2009-cu il)**

“Azərbaycanda bütün millətlərin, dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar. Heç vaxt Azərbaycanda milli, yaxud da ki, dini zəmində ayrı-seçkilik olmamışdır, yoxdur və olmayacaqdır. Azərbaycanda yaşayan bütün insanlar bizim dəyərlili vətəndaşlarımızdır və Azərbaycanda hökm sürən dini dözümlülük, dini tolerantlıq əminəm ki, başqa yerlərdə də öyrənilə bilər.”

**Təzəpir məscid kompleksinin əsaslı yenidənqurma və geniş tikinti
işlərindən sonra istifadəyə verilməsi mərasimində nitqindən
(6 iyul 2009-cu il)**

“Biz dərin mədəniyyətə malik olan bir xalqıq və bununla haqlı olaraq qürur hissi keçiririk. Bizim çox dərin ənənələrimiz vardır.”

***Təzəpir məscid kompleksinin əsaslı yenidənqurma və geniş
tikinti işlərindən sonra istifadəyə verilməsi mərasimində nitqindən
(6 iyul 2009-cu il)***

“Naxçıvan qədim Azərbaycan torpağıdır, qədim tarixə və mədəniyyətə malikdir. Naxçıvanın tarixi abidələri Azərbaycan xalqının böyük istedadının nümunələridir.”

***Naxçıvanda Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının IX zirvə görüşündə çıxışından
(3 oktyabr 2009-cu il)***

“Azərbaycan çoxmillətli ölkədir və biz bu amillə fəxr edə bilərik. Əsrlər boyu ölkəmizdə, Azərbaycanda müxtəlif xalqların nümayəndələri yaşayıblar, yaradıblar. Azərbaycanın bu gün müstəqil ölkə kimi inkişafında ölkəmizdə yaşayan bütün xalqların nümayəndələrinin çox böyük rolu vardır. Biz çalışırıq ki, Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların nümayəndələri üçün öz praktiki işlərimizlə, konkret proqramlarımızla çox gözəl şərait yaradaq. Bütün bölgələrdə olduğu kimi, milli azlıqların yaşadığı bölgələrdə də sürətli inkişaf gedir, sosial və iqtisadi problemlər uğurla həll edilir. Bunun nəticəsində Azərbaycan hətta 2009-cu ilin böhran ili olmasına baxmayaraq, iqtisadi artım templərini saxlayır.”

***Bakıda “Dinlərarası dialoq: qarşılıqlı anlaşmadan birgə əməkdaşlığa
doğru” mövzusunda Beynəlxalq konfransda çıxışından
(6 noyabr 2009-cu il)..***

“Bu il hamımız İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin 65 illiyini qeyd edəcəyik. Bu faktın qiymətləndirilməsində Rusiya ilə Azərbaycan arasında tam qarşılıqlı anlaşma mövcuddur. Rusiyada olduğu kimi, biz də veteranlara böyük qayğı ilə yanaşırıq və hesab edirəm ki, İkinci Dünya müharibəsinin tarixinin təftiş və təhrif edilməməsi üçün hamı səy göstərməlidir. Bugünkü nəslin bir qismi müharibənin bütün çətinliklərini öz üzərində hiss etmişdir, bir qismi bu barədə öz valideynlərinin söhbətlərinə əsasən məlumata malikdir. Lakin elə etmək lazımdır ki, 20 ildən və 50 ildən sonra bizim orta qəhrəmanlıq tariximizi təftiş etməyə hətta cüzi imkan olmasın.”

***Humanitar Əməkdaşlıq üzrə Birinci Azərbaycan-Rusiya
Forumunun iştirakçılarını qəbul edərkən çıxışından
(22 yanvar 2010-cu il)***

“Azərbaycan dövləti heç vaxt heç kimə qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparmamışdır və aparmayacaqdır. Əgər beynəlxalq hüquq normalarını əks etdirən təkliflər Ermənistan tərəfindən qəbul edilərsə, o zaman Dağlıq Qarabağda erməni icması ilə bərabər Azərbaycan icması da yaşayacaq, yaşamalıdır və onların orada, azərbaycanlıların orada yaşaması həm tarixi ədaləti tam təsdiq edəcək, həm də ki, beynəlxalq hüquq normalarına tam uyğundur.”

***Nazirlər Kabinetinin 2010-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının
yekunlarına həsr olunmuş iclasında giriş nitqindən
(14 aprel 2010-cu il).***

“Ölkəmizin böyük tarixi, ənənələri və mədəniyyəti vardır. Azərbaycan Şərqlə Qərbin qovuşduğu yerdə yerləşir və əlbəttə ki, bu yerləşmənin təsiri həyatımızda, keçmişimizdə öz rolunu oynamışdır. Eyni zamanda, Azərbaycan çox dünyəvi ölkədir. Burada yüksək səviyyədə dini dözümlülük vardır. Biz çoxmillətli ölkəyik. Azərbaycanda müxtəlif millətlər bir ailə kimi yaşayırlar. Bu sahədə heç vaxt problemimiz olmayıb. Azərbaycan, həmçinin çox təhlükəsiz məkandır. Vəziyyət çox sabitdir. İnsanlar burada bütün azadlıqlardan bəhrələnilirlər.”

***“Azərbaycanda 2010-cu il parlament seçkiləri: daha demokratik, daha şəffaf”
mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransın iştirakçılarını qəbul edərkən çıxışından
(16 aprel 2010-cu il).***

“Azərbaycanda bütün xalqların nümayəndələri bərabərhüquqlu vətəndaşlardır, bütün tarixi və dini abidələr qorunur. Azərbaycanda din azadlığı, vicdan azadlığı tam şəkildə bərqərar olunubdur. Müstəqillik dövründə dövlət tərəfindən yüzlərlə dini abidə – məscidlər, kilsələr, sinaqoqlar tikilib və təmir edilmişdir və bu proses indi də davam edir.

Yəni Azərbaycanda milli və dini dözümlülüyün, toleranlığın yüksək səviyyədə olması artıq faktır və bu, bizim güc mənbəyimizdir. Hər bir cəmiyyətin gücü onun dini və milli müxtəlifliyindədir. Biz tam əminik ki, dini və milli amildən asılı olmayaraq, istənilən cəmiyyətdə normal münasibətlər qurmaq mümkündür. Əlbəttə, bunun üçün ənənələr lazımdır, eyni zamanda, dövlət siyasəti də lazımi səviyyədə aparılmalıdır. Azərbaycanda hər iki amil mövcuddur. Həm tarixi keçmişimiz bugünkü şəraiti bizim üçün yaradır, həm də bu sahədə dövlət siyasətimiz birmənalıdır. Bir daha demək istəyirəm ki, bizim gücümüz birliyimizdədir. Milli və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, Azərbaycanda yaşayan hər bir kəs bizim dəyərli vətəndaşımızdır. Mən şübhə etmirəm ki, Azərbaycanda milli və dini dözümlülük məsələləri bundan sonra da uğurla öz həllini tapacaq, Azərbaycan vətəndaşları bundan sonra da bir ailə kimi yaşayacaqlar.”

***Bakıda Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq
Forumunun açılış sessiyasında nitqindən
(7 aprel 2011-ci il).***

“Biz güclü dövlət qururuq. Müasir dövlət, eyni zamanda, güclü milli dəyərlərə söykənən dövlət qururuq. Biz, əlbəttə ki, ümumbəşəri dəyərləri bölüşürük, Avropa dəyərlərinə də hörmətlə yanaşırıq. Ancaq bizim öz dəyərlərimiz var. Bu, bizim ənənələrimizdir, tariximizdir, bizim mədəniyyətimizdir, dilimizdir. Biz haqlı olaraq, fəxr edirik ki, biz müstəqil ölkə kimi öz taleyimizi özümüz müəyyən edirik. Azərbaycanda tarixi keçmişə, mədəniyyətimizə, milli köklərimizə qayğıkeş münasibətə söykənən müasir dövlət quruculuğu prosesi gedir və elə etməliyik, dövlətçiliyimizin əsasları sarsılmaz olsun.”

***Müxtəlif sahələrdə uğurlar qazanmış bir qrup gənci və tələbə gənclər
təşkilatlarının nümayəndələrini qəbulda çıxışından
(22 aprel 2011-ci il)***

“Ana dilimizə hörmət və qayğı daimi olmalıdır. Biz ana dilimizi xarici təsirdən qorunmalıyıq. Ana dilimiz bizim toxunulmaz sərvətimizdir. Azərbaycan xalqının formalaşmasında, müstəqil Azərbaycanın formalaşmasında ana dilimiz – Azərbaycan dili müstəsna rol oynamışdır. Biz elə etməliyik ki, dilimizin saflığını daim qoruyaq. Bu məsələyə çox ciddi diqqət göstərilməlidir.

...Heç kimdə şübhə yoxdur ki, Nizami Gəncəvi dahi Azərbaycan şairidir. Bunu bütün dünya bilir. Əgər belə ehtiyac yaranıbsa ki, bunu kiməsə sübut edək, biz bunu çox asanlıqla sübut edə bilərik. Nizaminin xatirəsi hər bir azərbaycanlı üçün əzizdir, doğmadır. Nizaminin əsərləri əlbəttə ki, milli şüurumuzun tərkib hissəsidir. O ki qaldı hansısa qüvvələr tərəfindən bu əsərlərə yiyə çıxmaq, yaxud da özünküləşdirmək məsələsinə, əfsuslar olsun ki, biz belə hallarla dəfələrlə üzləşirik. Bunun da əsas səbəbi ondadır ki, Azərbaycan ədəbiyyatı, Azərbaycan mədəniyyəti, incəsənəti o qədər zəngindir ki, başqa tərəflərdən bizim milli sərvətimizi özünküləşdirmək üçün cəhdlər göstərilir.”

***Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının illik ümumi
yığıncağında yekun nitqindən
(26 aprel 2011-ci il)***

“Muğam milli sərvətimizdir. Muğam milli şüurumuz, milli ruhumuzdur. Bu gün müstəqil Azərbaycan əlbəttə ki, milli irsini qorumağa qadirdir. O dövrdə - sovet dövründə simfonik muğam janrının yaradıcısı kimi, Fikrət Əmirov həm öz yaradıcı axtarışının nəticələrini görmüşdü, eyni zamanda, doğma xalqına, xalq mədəniyyətinə olan duyğular bu gözəl janrı yaratmağı ona nəsb etmişdir.

...Bizim musiqimiz bizim milli sərvətimizdir. Biz musiqi irsimizi həm qorumalıyıq, həm musiqimizi inkişaf etdirmək, yeni gənc musiqiçilərin uğurlu fəaliyyəti üçün daha da böyük işlər görməliyik.

...Mən çox şadam ki, gənclərimiz muğam sənətinə çox böyük həvəslə yanaşırlar. Hətta estradamızda da milli motivlər, milli təranələr üstünlük təşkil edir. Biz bunu qorumalıyıq, saxlamalıyıq. Çünki hər bir xalqın milli mənliliyinin qorunması üçün onun mədəniyyəti, incəsənəti, musiqisi, dili və tarixi başlıca rol oynayır. Biz onilliklər, yüzilliklər ərzində başqa ölkələrin, imperiyaların tərkibində yaşamışıq, ancaq milli mənliliyimizi saxlaya bilmişik, həmçinin incəsənət, ədəbiyyat, musiqi sahəsində. Gələcək nəsillər üçün də bu, bir örnəkdir.

Bu gün müstəqil Azərbaycan bütün sahələrdə öz imkanlarını dünyaya təqdim edir. Bizim böyük musiqi sənətimiz təqdirəlayiqdir. Mən çox şadam ki, dünyada Azərbaycan musiqisi tanınır.”

***Bakıda görkəmli bəstəkar Fikrət Əmirovun abidəsinin
açılışı mərasimində çıxışından
(19 sentyabr 2011-ci il).***

“Bu gün dünyada multikulturalizm haqqında kifayət qədər geniş diskussiyalar aparılır. Forumun mövzularından biri də məhz multikulturalizmdir. Bu, təbiidir. Çünki son illər ərzində bu məsələ ilə bağlı müxtəlif səpkidə diskussiyalar aparılır. Deyə bilərəm ki, bir anlayış, bir termin kimi, multikulturalizm nisbətən yeni bir ifadədir. Ancaq biz Azərbaycanda əsrlər boyu multikulturalizm şəraitində yaşamışıq.”

***Bakıda “XXI əsr: ümidlər və çağırışlar” devizi ilə Beynəlxalq Humanitar
Forumun açılış mərasimində və birinci plenar iclasında nitqindən
(10 oktyabr 2011-ci il)***

“Bizim dilimiz Azərbaycan dilidir. Bizim dilimiz türk dilləri qrupuna aiddir. Bunu indi filoloqlar, dilçilər, ziyalılar yaxşı bilirlər ki, müxtəlif dil qrupları var. Roman, slavyan, türk dilləri qrupları vardır. Bütün bu dil qruplarına aid olan dillər ancaq ayrı-ayrı dillərdir. Mən yenə də deyirəm, Azərbaycan dilində danışan insanların sayı əlli milyondan çoxdur. Bizim çox zəngin dilimiz vardır. Əlbəttə ki, şairlər bunu hamıdan çox yaxşı bilirlər. Yəni, dilimiz o qədər zəngindir ki, biz indi başqa türkdilli dövlətlərə gedərkən bir çox hallarda onların nə dediyini anlayırıq, başa düşürük. Onlar da bizi başa düşürlər. Azərbaycan dili sinonimlərlə zəngindir. Yəni, bir məfhumun bir neçə sözlə ifadəsi vardır. Bu, dilimizin zənginliyidir. Ona görə də biz Azərbaycan dilini qorumalıyıq.”

***Ağstafada yenidən qurulmuş Səməd Vurğun adına
mədəniyyət və istirahət parkının açılışında çıxışından
(12 aprel 2012-ci il)***

“Azərbaycan çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkədir. Biz bundan qürur hissi duyuruq. Bu, bizim keçmişdən qalan irsimizdir. Siyasi sistemdən asılı olmayaraq, həyatımızın bütün dövrlərində Azərbaycan dinlərin və xalqların qovuşduğu, bir ailə kimi yaşadığı məkan olub. Biz çox fərəhlənirik ki, həmin iyirmi il ərzində biz keçmişimizin bu mühüm irsini nəinki qoruyub saxlamağa, o cümlədən əməkdaşlıq, qardaşlıq və tərəfdaşlıq ruhunu gücləndirməyə nail olduq.”

***Nyu-Yorkda Azərbaycanın BMT-yə üzv qəbul olunmasının 20-ci ildönümü və
012-2013-cü illər üçün BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına***

*qeyri-daimi üzv seçilməsi münasibətilə rəsmi qəbulda çıxışından
(3 may 2012-ci il)*

“Biz ana dilimizi, Azərbaycan dilinin saflığını qorumalıyıq. Necə ki, bizdən əvvəl yaşamış nəsillər ana dilimizi qoruyublar, biz də ana dilimizi qorumalıyıq. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti bu möhkəm təməl üzərində uğurla inkişaf edir.”

*Bakıda Novruz bayramı münasibətilə ümumxalq şənliyində nitqindən
(19 mart 2013-cü il).*

“Azərbaycan müsəlman aləminin bir parçası olaraq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında da çox fəal iş aparır. Böyük qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Bakı şəhəri 2009-cu ildə İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilmişdir. Bizim digər qədim şəhərimiz Naxçıvan isə 2018-ci il üçün bu şərəfli ada layiq görülmüşdür. Bununla bərabər, keçən il Bakıda Avropanın və bəlkə də dünyanın ən mötəbər musiqi yarışı – “Eurovision” keçirilmişdir. 2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunları Azərbaycanda keçiriləcəkdir. Yəni, bax bu məsələlər özlüyündə göstərir ki, Azərbaycanda mədəniyyətlərarası dialoqun aparılması üçün nəinki çox gözəl zəmin və əsas vardır, eyni zamanda, biz öz təşəbbüslərimizlə, öz xarici siyasətimizlə və sivilizasiyalararası dialoqa verdiyimiz töhfələrlə bu əməkdaşlığı daha da genişləndiririk.”

*Bakıda II Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq
Forumunun açılışında nitqindən
(30 may 2013-cü il)*

“Biz müstəqil, demokratik dövlətlik, dünyəvi ölkəyik. Eyni zamanda, bizim dövlətimiz çox güclü əsaslar, ənənələr, milli dəyərlər üzərində qurulubdur. Bu dəyərlər bizi xalq kimi qoruyub saxlaya bildi əsrlər boyu. Biz başqa dövlətlərin tərkibində yaşamışıq. Bu dəyərlər - öz dini bayramlarımıza olan münasibət, öz adət-ənənələrimizə olan hörmət, bütün bu amillər nəsildən-nəslə keçməli və davam etməlidir. Mən çox şadam ki, bizim gənclərimiz də milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alırlar.”

*Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimindəki nitqindən
(24 iyul 2013-cü il)*

“Multikulturalizmin dünyada çox müsbət təcrübəsi, müsbət əlamətləri, ünvanları vardır. Onların biri də Azərbaycandır. Biz Azərbaycanın timsalında bu münasibətlərin necə düzgün həll edilməsini görə bilirik.”

*Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimindəki nitqindən
(24 iyul 2013-cü il)*

“Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir. Qeyd etməliyəm ki, artıq tarixi keçmişimiz də bunu diktə edir. Eyni zamanda, multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir.”

*Üçüncü Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun açılışında nitqindən
(31 oktyabr 2013-cü il)*

“Bizim milli adət-ənənələrimiz, milli bayramlarımız, böyüklərə olan hörmət, böyük- kiçik münasibətləri daim qorunmalıdır və qloballaşan dünyada buna daha da böyük diqqət verilməlidir. Çünki qloballaşma bir çox hallarda eyniləşmə prinsipi əsasında təsvir edilir. Buna yol vermək olmaz. Biz öz milli və dini adət-ənənələrimizi qorumalıyıq, saxlamalıyıq və gələcək nəsillər, gənc nəsil də milli ruhda böyüməlidir.”

*“Jurnalistlərin dostu” mükafatının təqdim edilməsi mərasimində yekun nitqindən
(24 noyabr 2013-cü il)*

“Kitabi-Dədə Qorqud” Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Bu əsərdə Azərbaycan xalqının keçmiş həyat tərzi, məişəti, psixologiyası əks olunmuşdur.”

***Bakıda “Kitabi-Dədə Qorqud” abidəsinin və Dədə Qorqud parkının açılış mərasimində çıxışından
(13 dekabr 2013-cü il)***

“Gəncə Azərbaycanın qədim şəhəridir, ikinci şəhəridir, Nizami yurduudur. Əlbəttə ki, Gəncənin tarixi keçmişini, zəngin tarixi irsini qorumaq hər bir Azərbaycan vətəndaşının borcudur.”

***Gəncədə Heydər Əliyev park–kompleksi və Heydər Əliyev Mərkəzinin açılış mərasimində çıxışından
(21 yanvar 2014-cü il)***

“Bu gün Azərbaycanda çoxmillətli, çoxkonfessiyalı cəmiyyət mövcuddur. Bu, bizim böyük sərvətimiz, böyük dəyərimizdir. Biz bu sərvəti qoruyuruq və qoruyacağıq.”

***Üçüncü Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun açılışında nitqindən
(31 oktyabr 2013-cü il)***

“Biz elə etməliyik ki, gənc nəsil milli ruhda böyüsün, vətənpərvər, Vətənə sadıq olsun, Vətən üçün işləsin, çalışsın. Bunu etmək üçün güclü vətənpərvərlik hissi və milli ruh lazımdır. Milli ruhun da təməlində milli ənənələr, musiqi, ədəbiyyat, ana dili dayanır.”

***Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksinin açılışında çıxışından
(13 fevral 2014-cü il)***

“Müstəqillik, azərbaycançılıq, müasirlik, vətənpərvərlik, milli və dini dözümlülük. Bizim əsas ideoloji dayaqlarımız bunlardır.”

***Bakıda Novruz bayramı münasibətilə ümumxalq şənliyində çıxışından
(19 mart 2014-cü il)***

“Naxçıvan qədim Azərbaycan torpağıdır. Naxçıvanda tarixi abidələr, dini abidələr, memarlıq abidələri, bütün toponimlər Azərbaycan xalqına məxsusdur. Əsrlər boyu Azərbaycan xalqı bu gözəl diyarda yaşamış, yaratmışdır.”

***Naxçıvan Muxtar Respublikasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitqindən
(8 aprel 2014-cü il)***

“Azərbaycan zəngin tarixə, mədəniyyətə və ənənələrə malik olan ölkədir.”

***Beynəlxalq İdman Mətbuatı Assosiasiyasının 77-ci konqresinin iştirakçılarının şərafinə ziyafətdə çıxışından
(27 aprel 2014-cü il)***

“Cəmiyyətimizdə multikulturalizm uğurumuzun əsas elementlərindən biridir. Biz çoxmillətli, çoxdinli ölkəyik. Bu, Azərbaycanın əsas sərvətlərindən biridir ki, ölkəmizin bütün vətəndaşları dini və etnik mənşəyindən asılı olmayaraq, bərabər hüquqlara və imtiyazlara malikdirlər. Biz vahid ailə kimi yaşayırıq, müxtəlif dinlərin nümayəndələri bayramları birgə qeyd edirlər. Bu, sözün əsl mənasında nadir təcrübədir və qlobal səviyyədə yüksək qiymətləndirilir.”

***ATƏT Parlament Assambleyasının Bakıda keçirilən iyirmi üçüncü illik sessiyasının plenar iclasının açılış mərasimində çıxışından
(28 iyun 2014-cü il)***

“Azərbaycan öz milli, dini dəyərlərinə sadıqdır. Bizim dini dəyərlərimiz milli dəyərlərimizin tərkib hissəsidir və milli dəyərlərimizi dini dəyərlərsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Bizi əsrlər boyu bir millət, bir xalq kimi qoruyan, saxlayan dəyərlərimiz olmuşdur. Bu gün bu məsələyə çox böyük diqqət göstərilir. Bu gün qloballaşan, çətinliklərlə üzləşən dünyada milli dəyərlərimiz bizim dövlətçiliyimizin təməlini təşkil edir. Bizim dövlətçiliyimizin çox möhkəm ideoloji əsasları vardır. Azərbaycançılıq məfkurəsi bizim əsas ideoloji dayaqımızdır. Dövlətçiliyimizin möhkəm siyasi dayaqları vardır. Müstəqil Azərbaycan artıq dünya miqyasında sözünü açıq deyən, müstəqil siyasət aparan bir ölkədir və daxili siyasət xarici siyasətlə tamamlanır və siyasi dayaqlarımız kifayət qədər möhkəmdir.”

***Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimində çıxışından
(17 iyul 2014-cü il)***

“Müstəqillik bizim üçün ən böyük sərvətdir, ən böyük dəyərdir. Əsrlər boyu xalqımız başqa dövlətlərin, imperiyaların tərkibində yaşamışdır. Ancaq öz milli xüsusiyyətlərini qoruyub saxlaya bilmişdir. İlk növbədə, biz milli dəyərlərimizi, bayramlarımızı, ədəbiyyatımızı, incəsənətimizi, doğma ana dilimizi, xalq kimi özümüzü qoruya bilmişik. Bu gün isə biz azadıq. Azərbaycan xalqı öz taleyinin sahibidir. Bu günün reallıqları göstərir ki, ancaq müstəqillik dövründə bizim xalqımız yüksək zirvələrə çata bilər. Bugünkü dövr əgər bizim bütün tariximizi nəzərə alsaq, ən sürətli inkişaf dövrüdür. Biz bundan sonra da müstəqil həyatımızı təmin edəcəyik. Xalqımızın rahat yaşamasını təmin edəcəyik.”

***Novruz bayramı münasibətilə ümumxalq şənliyində nitqindən
(19 mart 2015-ci il)***

“Biz Azərbaycandan 700 min insanın müharibədə iştirak etməsindən qürur duyuruq. Bu müharibədə 300 mindən çox həmvətənimiz həlak olub, 123 nəfər Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb. Beləliklə, fəxr edəcəyimiz çox məqamlar var. Biz ümumi Qələbəmizin xatirəsini göz bəbəyi kimi qoruyuruq.

...Azərbaycan bir çox dinlərin - zərdüştlüyün, islamın, xristianlığın, iudaizmin birgə mövcud olduğu bir ölkədir. Ölkəmizdə xalqlar arasında qardaşlığın və dinlərarası əməkdaşlığın nadir ab-havası var.”

***“Rossiya-24” telekanalına müsahibəsindən
(29 aprel 2015-ci il)***

“Azərbaycan sivilizasiyaların, mədəniyyətlərin və dinlərin kəsişməsində yerləşir. Biz Avropa və Asiya arasında yerləşirik. Əlbəttə ki, bu coğrafi yerləşmə Azərbaycanın mədəni müxtəlifliyində öz rolunu oynamışdır. Əsrlər boyu bütün mədəniyyətlər, dinlər və etnik qrupların nümayəndələri Azərbaycanda sülh və ləyaqət şəraitində bir ailə kimi yaşamışlar. Biz fəxr edirik ki, bu müsbət meyillər müstəqillik illərində daha da güclənmişdir. Bizim tarixi abidələrə nəzər salmaq yetər ki, Azərbaycanın mədəni müxtəlifliyi aydın görünsün.”

***III Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialog Forumunun
rəsmi açılış mərasimində nitqindən
(18 may 2015-ci il)***

“Bakıda ölkəmizin ən böyük məscidi - Heydər məscidi tikilib istifadəyə verilmişdir. Azərbaycan dövləti öz tarixi keçmişinə, tarixi abidələrinə çox böyük diqqətlə yanaşır. Bizim bütün tarixi məscidlərimiz əsaslı şəkildə təmir olunub, bərpa edilib. Bizim qədim və müasir dini abidələrimiz bütün müsəlman aləminin sərvətidir. Dünyanın ən qədim məscidlərindən biri olan Şamaxı məscidi Azərbaycanda yerləşir, 743-cü ildə tikilmişdir. O, bir memarlıq əsəridir.

Dünyanın ən yeni məscidlərindən biri olan Heydər məscidi 2014-cü ildə Bakıda tikilmişdir. Bu məscid də gözəl memarlığa malik olan bir sənət əsəridir. Yəni, bu, bir daha ölkəmizin öz keçmişinə, xalqımızın öz dininə olan hörmətini əks etdirir.”

***Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə müsəlman ölkələrinin
Azərbaycandakı səfirlərini qəbul edərkən çıxışından
(22 iyun 2015-ci il)***

“...şəhərimizin gözəlliyi, təhlükəsizlik, iqtisadi inkişaf, sosial ədalət, din-dövlət münasibətləri, dinlərarası dialoq, imkanlarımız və Avropa Oyunlarının keçirilməsi bizim potensialımızı bütün dünyaya göstərdi.”

***Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimində çıxışından
(11 iyul 2015-ci il)***

“Azərbaycan multikulturalizm diyarıdır. Azərbaycanda dini, milli zəmində heç bir ayrı-seçkilik yoxdur, heç vaxt olmayıb və olmayacaqdır. Biz bir çox ölkələr üçün nümunəyik, xüsusilə, indiki dövrdə. Bu gün hamımızın gözü qarşısında müsəlman qaçqınlara işgəncələr verilir. Bu, bizi hiddətləndirir. Onu da qeyd etməliyəm, Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, öz səsini ucaldır. Biz ədalətsizliyə dözə bilmirik. Biz ədalətin, insanlığın tərəfdarıyıq. Bütün vacib beynəlxalq məsələlərlə bağlı bizim öz mövqeyimiz var. Hesab edirəm ki, əgər bizim təcrübəmiz geniş şəkildə öyrənilsə, o zaman dünyada münaqişələrin və dini, milli zəmində qarşıdurmaların sayı da azalacaqdır.”

***IV İslam Həmrəylik Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin birinci iclasında çıxışından
(23 sentyabr 2015-ci il)***

“Bir çox beynəlxalq təşkilatlar, siyasətçilər, politoloqlar, alimlər Azərbaycanda dinlərarası, millətlərarası münasibətləri nümunə kimi göstərirlər. Bu, həqiqətən də belədir və Azərbaycan çoxmillətli, çoxkonfessiyalı dövlətdir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Azərbaycanda yaşayan hər bir millətin nümayəndəsi dəyərli vətəndaşdır, eyni hüquqlara malikdir. Heç vaxt Azərbaycanda dini, milli zəmində qarşıdurma olmamışdır və biz bu siyasətə sadıq.”

***Zaqatalada Heydər Əliyev Mərkəzinin açılışında çıxışından
(4 noyabr 2015-ci il)***

“Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir və eyni zamanda, ictimai sifarişdir. Çünki bu, bizim üçün normal həyat tərzidir. Halbuki, biz indi bəzi ölkələrdə fərqli mənzərə görürük. Hətta bəzi siyasi liderlər çox təhlükəli ifadələr işlədirlər ki, multikulturalizm iflasa uğrayıb, bunun gələcəyi yoxdur. Bu, həm yanlış, həm də təhlükəli fikirlərdir. Çünki multikulturalizmin alternativini yoxdur. Nədir alternativ – ksenofobiya, diskriminasiya, ayrı-seçkilik, irqçilik. Əfsuslar olsun ki, biz bütün bunları hər gün televizorlarda görürük. Azərbaycan bu sahədə də öz modelini ortaya qoyur.”

***AMEA-nın 70 illik yubileyinə həsr olunmuş ümumi yığıncaqda nitqindən
(9 noyabr 2015-ci il)***

“Azərbaycanın 600-dən çox tarixi və memarlıq abidəsi erməni silahlı qüvvələri tərəfindən tamamilə məhv edilmişdir. Daxilində 40 min eksponat sərgilənən 22 muzey məhv edilmişdir. O cümlədən bizim tarixi irsimizə aid olan qiymətli nümunələr muzeylərdən oğurlanaraq sonradan müxtəlif hərraclarda satılmışdır. Erməni işğalçıları tərəfindən 10 məscid yerlə-yeksan olunmuşdur. Buna baxmayaraq, siz bu gün Bakının mərkəzində Azərbaycan hökuməti tərəfindən bərpa olunmuş erməni kilsəsini görə bilərsiniz. Bu, multikulturalizmə olan yanaşmada bir fərqdır, bu, dini tolerantlığa olan yanaşmada bir fərqdır və bu, bir daha terrorizmin heç bir dinə, milli mənsubiyyətə aid olmadığını nümayiş etdirir.”

***Parisdə UNESCO Baş Konfransının 38-ci sessiyasının Liderlər Forumuna çıxışından
(17 noyabr 2015-ci il)***

“Biz tam əminik ki, multikulturalizmin gözəl gələcəyi var. Sadəcə olaraq bəzi siyasətçilər, ictimai xadimlər öz çıxışlarında daha da diqqətli olmalıdırlar. Çünki multikulturalizmin alternativini yoxdur. Alternativ ayrı-seçkilikdir, diskriminasiyadır, islamofobiya, ksenofobiya. Bu, gələcəyə aparacaq yol sayıla bilməz. Ona görə, biz bu bölgədə öz siyasətimizlə və təşəbbüslərimizlə dinlərarası münasibətlərin gücləndirilməsi üçün çalışırıq və çalışacağıq.”

***Bakıda İSESCO Baş Konfransının XII sessiyasının açılışında çıxışından
(26 noyabr 2015-ci il)***

“Azərbaycanda vicdan azadlığı tam təmin edilir və ediləcəkdir. Bundan sonra da Azərbaycan çoxkonfessiyalı, çoxmillətli ölkə kimi uğurla inkişaf edəcək. Bundan sonra da ölkəmizdə bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayacaq. Bu, bizim böyük sərvətimizdir.

...Multikulturalizm bizim üçün həyat tərzidir. Ancaq yenə də əgər biz ətrafda gedən hadisələrə, Avropada, Yaxın Şərqdə, digər bölgələrdə ayrı-seçkiliyə, ksenofobiyaya rəvac verən, güclənən amillərə nəzər salsaq görürük ki, bizim bu sahədəki siyasətimiz təkcə ölkə daxili üçün deyil, dünya üçün də çox önəmlidir. Təsadüfi deyil ki, bu gün Azərbaycan dünya miqyasında multikultural ideyaların təbliği işində nümunəvi ölkə kimi tanınır.”

***Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayında nitqindən
(8 fevral 2018)***

“Bu gün bu ənənələr davam etdirilir. Buna görə də əlbəttə, Azərbaycan mədəniyyətinin korifeyləri Azərbaycanı məşhurlaşdıran insanlardır, onlar xalqımızın mədəni irsidir və biz öz mədəni irsimizə çox qayğı ilə yanaşırıq, onu qoruyuruq. Bu gün əsas vəzifə ondan ibarətdir ki, azərbaycanlıların gənc nəsli də bizim görkəmli xadimlərimizin nümunəsində, vətənpərvərlik ruhunda, öz mədəniyyətinə bağlılıq ruhunda tərbiyə olunsun. Fikrimcə, bu, gənc nəslin tərbiyəsi baxımından əsas istiqamətlərdən biridir. Gənclər əlbəttə ki, dünya üçün açıq olmalıdırlar. Lakin onlar həm də öz tarixi, mədəni köklərinə çox bağlı olmalıdırlar. Bu, Azərbaycanın və cəmiyyətimizin fasiləsiz inkişafının rəhni olacaq.”

***Rusiyanın TASS informasiya agentliyinin baş direktorunun birinci
müavini Mixail Qusmana verdiyi müsahibəsindən
(5 aprel 2018)
AZƏRTAC***

“Azərbaycan bu 15 il ərzində uğurla inkişaf edib. Azərbaycan xalqı birlik, həmrəylik nümayiş etdirib. Bizim gələcək fəaliyyətimiz üçün milli ideologiyamız əsas rol oynayır. Azərbaycançılıq məfkurəsi Azərbaycanda tam bərqərar olub, Azərbaycan xalqı vahid milli ideya ətrafında birləşib və ölkəmiz çox uğurla inkişaf edir.”

***Andiçmə mərasimində nitqindən
(18 aprel 2018)***

“Gələcək nəsil də, ilk növbədə, vətənpərvər olmalıdır, milli ruhda tərbiyə almalıdır, öz doğma Vətəninə bağlı olmalıdır, bizim qədim ənənələrə sadıq olmalıdır və bilikli, savadlı olmalıdır. Belə olan halda ölkəmizin gələcəyi də parlaq olacaqdır.”

***Maşağada 28 nömrəli tam orta məktəbin açılış mərasimində nitqindən
(14 sentyabr 2018)***

“Azərbaycan dünyada multikulturalizmin ünvanlarından birinə çevrilibdir və bu şərəfli status artıq dünya birliyi tərəfindən tanınır. Təsadüfi deyil ki, biz mənim Sərəncamımla 2016-cı ili Azərbaycanda “Multikulturalizm İli” elan etdik. Hesab edirəm ki, dünyada ilk dəfə olaraq belə bir təşəbbüs irəli sürülmüşdür. Bu, bizim niyyətimizi göstərmişdir, 2016-cı ilə multikulturalizm adını verməklə, ilk növbədə, biz dünyada Azərbaycanı olduğu kimi təqdim etmək istədik. Göstərmək istədik ki, multikulturalizm Azərbaycanda həm dövlət siyasətidir, həm həyat tərzidir, eyni zamanda, biz dünya birliyinin diqqətini bu məsələyə cəlb etməyə çalışdıq.”

“Əsrlər boyu müxtəlif dinlərin, xalqların nümayəndələri Azərbaycanda bir ailə kimi sülh, əmin-amanlıq, mehribanlıq şəraitində yaşamışlar və bu siyasət bu gün də davam etdirilir. Azərbaycanda bu istiqamətdə dövlət siyasəti çox səmərəlidir və gözəl nəticələrə gətirib çıxarır. Bizim tarixi keçmişimiz, mədəniyyətimiz onu göstərir ki, müxtəlif dinlərin nümayəndələri Azərbaycanda həmişə çox rahat yaşayıblar, bir ailə kimi yaşayıblar. Bizim tarixi, dini abidələrimiz həm qədim tariximizi göstərir, eyni zamanda, göstərir ki, Azərbaycan müxtəlif dinlərin nümayəndələri üçün doğma diyar, doğma məkan olmuşdur.”

***VI Beynəlxalq Humanitar Forumun rəsmi açılış mərasimində nitqindən
(25 oktyabr 2018)***

“Ölkəmizdə milli həmrəylik, vətəndaş həmrəyliyi var. Konstitusiyaya görə din dövlətdən ayrı olsa da, əslində din və dövlət bir-birinin yanındadır. Bizim gücümüz birliyimizdədir. Bu gün Azərbaycanın uğurlu inkişafı dövlət-din münasibətlərinin uğurlu inkişafından böyük dərəcədə asılıdır.”

***Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə keçirilən iftar mərasimində nitqindən
(23 may 2019)***

“Deyirlər ki, multikulturalizm iflasa uğrayıb. Amma biz göstəririk ki, yox, elə deyil. Bu, siyasi iradədən, baxışlardan asılıdır, sən nə istəyirsən, hansı siyasət yürüdürsən. Bax, biz bu siyasəti yürüdürük. Bu siyasət yeganə düzgün siyasətdir. Əks təqdirdə, gələcək müharibələr, o cümlədən ola bilsin, dini müharibələr qaçılmazdır.”

***Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən mərasimində nitqindən
(26 noyabr 2019)***

“Biz həmişə qonaqlara böyük hörmət göstərmişik. Gənc nəsil də bu milli dəyərlər əsasında tərbiyə almalıdır. Mədəni davranış, mədəni rəftar qaydaları, mədəni xidmət - bütün bunların Azərbaycanda dərin kökləri var. Sadəcə olaraq, bu gün bu, mütəşəkkil formada “ASAN xidmət”də öz əksini tapır. Bu, ümumiyyətlə, ictimai münasibətlərə də müsbət təsir göstərir. Mən tam əminəm ki, bu mərkəzə qədəm qoyan hər bir insan buradan məmnunluqla ayrılacaq. Çünki birincisi, binanın gözəlliyi, ikincisi, mövcud olan şərait, işçilərin təbəsşümləri, göstərilən xidmətlər, operativlik, vaxtın itirilməməsi, “ASAN xidmət”də korrupsiya və rüşvətxorluğa sıfır dözümlülük var.”

***Tovuzda “ASAN Həyat” kompleksinin açılışında çıxışından
(04 mart 2020)***

“Dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı ilə bağlı bizim parlamentin də rolu çox təsirli ola bilər. Beynəlxalq tədbirlərdə və Azərbaycanda keçirilən bir çox tədbirlərdə bizim deputatlar fəal iştirak etməlidirlər. Biz öz dinimizə hörmət edirik. Dinimiz bizim üçün müqəddəsdir, eyni zamanda, başqalarının dinlərinə də hörmətlə yanaşmalıyıq. Keçən ilin sonlarında Bakıda keçirilmiş Dünya dini liderlərinin II Zirvə Görüşündə səslənən fikirlər onu göstərir ki, bu gün dünya miqyasında bəlkə də Azərbaycan qədər bu məsələ ilə ciddi məşğul olan və ciddi nəticələr hasil edən ikinci ölkə yoxdur. Həm müsəlman aləmi bizi dəstəkləyir, həm də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Azərbaycanda İslam dininə olan münasibətə görə bizi örnək kimi göstərir. Həm Rusiya Pravoslav kilsəsinin patriarxı Kirill Azərbaycanda gedən dinlərarası proseslərə müsbət qiymət verir, həm də Roma Papası Fransisk.”

*Altıncı çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin ilk iclasında nitqindən
(10.03.2020)*

“Mən həmişə demişəm, rusiyalıları buraya cəlb edən təkəcə bizim mətbəximiz, təkəcə çimərliklər, təkəcə tarix deyil, həm də odur ki, onlar burada özlərini rahat hiss edirlər. Öz mühitlərində olduğu kimi hiss edirlər, burada insanlarla rus dilində danışırlar. Yəqin bilirsiniz ki, bizdə, Azərbaycanda təhsilin rus dilində olduğu neçə məktəb var. Onların sayı 300-dən çoxdur. Heç yerdə belə deyil. Rusiya ali məktəbləri, onların filialları. Rusiyanın musiqi, teatr kollektivləri pandemiyaya qədər demək olar ki, hər həftə burada olurdu. Buna görə də Rusiyaya və Rusiya Federasiyasında yaşayan rüslara Azərbaycanda yalnız müsbət münasibət var.”

*Rusiyanın RBK televiziya kanalına müsahibəsindən
(10 oktyabr 2020)*